

פרשת וירא תשפה – אלוקים, למה אתה מנסה אותי?

1. **כלי יקר:** 'איל אחר' משמעותו שהיו שני אלים ורצה להבדיל ביניהם שזה אחר מהראשון? **אור לשמים חקת בשם החוזה מלובלין:** 'איל אחר', היינו שמלבד אותה עקידה יש עוד עקידה, כשהאדם נאחז בסבך תאוותיו וברשת מדוחי היצר ובפח מידותיו הרעות, ועוקר עצמו משם ומתגבר ונשמר. 'בקרניו' מלשון 'קרן עור פניו', שאורו יהל עד כיסא כבודו יתברך שמו.

של"ה דרך חיים תוכחת מוסר אות מב: עוד יחשוב האדם באם באה לידי עבירה או מצוה, אולי ה' יתברך מנסה אותי אם אעבור או אקיים, בדרך שניסת את אברהם אבינו ... כי כן היא מידתו של הקב"ה, שולח איזה עניין לאדם בכדי לנסותו.

2. **דרשות הר"ן הדרוש השישי:** עניין הניסיון צריך להתבאר, כי אין ספק שלא ינסה ה' יתברך לדעת אם יעמוד המנוסה בניסיונו, כי ה' יתברך צופה ומביט כל העניינים העתידיים ואין אצלו ספק כלל.

ירמיהו יט,ה: ובנו את במות הבעל לשרף את בניהם באש עלות לבעל אשר לא צויתי ולא דברתי ולא עלתה על לבי - **תענית ד,א:** 'לא דיברתי זה יפתח, 'ולא עלתה על ליבי זה יצחק בן אברהם. רש"י: **שלא תאמרו הרי ציוה ה' ליפתח ואברהם?** מעולם לא עלתה על ליבי לשחוט בנו, אלא רק לנסותו. **חתם סופר דרשות י:** ניסה הקב"ה את אבותינו ... להיות שורש לבניהם שיוכלו לסבול צרות ... אם אחרי שזיכהו השם בבן יחיד וגידלו לז שנים בכבוד וגדולה – מסרו לשחיטה, וזה יהיה שורש לבניהם אחריהם שסובלים זה, אחרי שהיו עליון על גויי הארץ, נמסרו רחמנא לצלן לשבי, ביזה, הרג ואבדון.

רש"י: 'קח נא' - אין נא אלא לשון בקשה ... שלא יאמרו הראשונות לא היה בהן ממש.

אבן עזרא כב,ה: רבותינו אמרו שיצחק כאשר נעקד היה בן שלשים ושבע שנים. ואם דברי קבלה נקבל, אבל מדרך סברא אין זה נכון, שהיה ראוי שתהיה צדקת יצחק גלויה ויהיה שכרו כפול משכר אביו שמסר עצמו ברצונו לשחיטה ואין בכתוב מאומה על יצחק?

3. **בראשית רבה לד,ב:** 'ה' צדיק יבחן' - אמר רבי יונתן: היוצר אינו בודק קנקנים רעועים, שאינו מקיש עליהם אחת עד שהם פוקעים ומה הוא בודק? קנקנים יפים שאפילו מקיש כמה פעמים אינם נשברים ... אמר רבי יוסי: הפשתני הזה בשעה שהוא יודע שהפשתן שלו יפה וכל שהוא כותשה היא משתבחת ... אבל בשעה שיודע שפשתנו רעה - אינו מספיק להקיש עליה עד שהיא פוקעת, כך אין הקב"ה מנסה אלא את הצדיקים. רבי אליעזר אמר: בעל הבית שהיו לו שתי פרות, אחת כוחה יפה ואחת כוחה רע, על מי הוא נותן העול? על אותה שכוחה יפה וכך אין הקב"ה מנסה אלא את הצדיק.

ראיון עם החייל איתן אריאל (עלון קרוב אליך): במוצאי שמחת תורה נכנסנו לכפר עזה, כדי לטהר את הבתים מהמחבלים, לפני שתיכנס הרבנות לאסוף את הגופות. הכינו אותנו שהמחבלים מסתובבים בשטח ויש המון הרוגים. צעדנו בשני טורים, בשקט ובדריכות גבוהה, ובראשי הדהוד מילות הפיוט 'לך א-לי תשוקתי, בך חשקי ואהבתי, לך לבי וכליותי, לך רוחי ונשמתי'. אתה יודע שיש לך ברירה, שלא כולם באו ואתה יכול להיפטר עם תירוץ כלשהו, אבל אז מתחדדת שאלת המהות: מה אני רוצה מהחיים? מה אני מצפה משמונים השנים שנותרו לי? והמתח מבהיר את התשובה: 'תכלס, אני רוצה לעבוד את ה', לרצות טובתו של עם ישראל...!'

מכתב מהרבי מליובאוויטש כו שבט תשמ"ו: אם אדם עובר מצב קשה או מטריד במיוחד, מובטח שה' נתן לו כוחות יוצאים מן הכלל להתגבר על הקושי. סביר להניח כי האדם אינו מודע לכוחו הפנימי ולכן הניסיון הוצב לתכלית היחידה של להוציא את כוחו הטמון, שאחרי התגברותו על הבעיה, יתווסף לארסנל יכולותיו הגלויות ולהשתמש בהן להשגות גדולות יותר לטובת עצמו וזולתו.

ספר העקרים מאמר ה פרק יג: פעמים הרבה מביא הקב"ה יסורין על הצדיק להרגילו, שיסכים המעשה הטוב עם המחשבה הטובה, שמתוך המעשה יתחזק לבו באהבת ה'. **לפי שכל פועל יקנה בנפש תכונה חזקה יותר כשהיא נקנית בזולת מעשה,** וייקרא ההרגל בעבודה "ניסיון".

ליקוטי שיחות כ/76: העובדה שאדם מוכן להניח חייו עבור דרישות ה', אינה מבטאת את אמיתיות המושג של מסירות נפש. יתכן שהוא מוסר נפשו על פי חשבון, שבמסירת חייו, ירוויח דבר שהוא גדול מחייו. אמיתיות המסירות נפש היא כאשר זובח את ה'אני' שלו, הוא נותן את עצמו לגמרי לקב"ה, יותר מכל חשבון של שכל ורגש. וזה היה החידוש במעשה העקדה: לא היה בו כל הישג חוץ מ'ירא אלוקים עתה'. אברהם הלך עם יצחק לבדו ושם ה' לא היה מתפרסם, וגרוע מכך: בעקדת יצחק היה נעקר השתיל שאמור להמשיך את מהפכת אברהם בעולם.